Ч. 42. Чернівцї, пятниця дня 23. лютого (6. марта) 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адмінїстрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Наші дрїбні господарства і їх доля.

I.

Рільна господарка не поплачує, упадає! І дїйсно, розібравши точно нинїшні рільничі обставини і ту постепенну знижку цїн землеплодів, мусимо признати, що для нашого мужика виходу майже нема. Добре ще, коли господар зможе зі свого ґаздівства сяк-так проживити себе і родину, а то звичайно буває таке, що більша часть селян наших терпить вічний передновок та ледви животїє з дня на день. Не знаючи, як поправити свою долю а не маючи надто помочи нї звідки, опускає селянин в розпуцї свою батьківщину та йде шукати талану в краї чужі, далекі.

Де-ж причина того невідрадного стану? Причин богато, як: великі тягарі податкові, великі кошти судові і нотарияльні, коштовна адмінїстрация автономічна, части школи елєментарні, роздроблєнє ґрунтів, брак промислу фабричного і т. д. — а вже-ж найважнїйша, здає ся нам лежить таки в самій натурі теперішної селяньской господарки. Мужик наш живе і нинї ще, як єго батьки перед сотками лїт; заховав не тільки їх ношу, мову, обичаї, виображеня і пересуди, але і в щоденнім житю єго, в єго занятях і праци господарскій нїчо майже не змінилось від віків. Від'окремішнений і не стикаючись з нїким, хиба з сусїдами свого села, єсть він майже зовсїм лишений на свої сили і до нинї ще сам заспокоює майже всї свої потреби. Спосіб такого житя та господарки був би може і на дальше достаточним для нашого мужика, коби не зміна обставин. До нас завитала желїзниця а свист єї був сиґналом смерти для дрібного ґаздівства. Желїзниця получила Галичину з західною Европою, котра находилась тогдї в висшій фазї культурно-економічного житя, в фазї капіталїстичної господарки. Ріжні винайденя і улїпшеня технїчні, множество і ріжнородність котрих становлять знамя нашого столїтя, знайшли широке застосованє на поли рільної продукциї. Улекшені средства комунїкацийні зближили до себе продуцентів плодів рільничих навіть з найдальших заморских огнищ продукциї і розвинули в нечуваний спосіб сьвітову торговлю продуктами рільничими; заграниця, близька і далека, зачала засипати Европу своїм збіжем. За помочію тих винайдень і улїпшень технїчних опановала свобідна конкуренция всї галузи продукциї, котрих головною силою став ся інтерес особистий, а головним средством капітал. На тлї свободи і рівности правної розвинуло ся житє економічне, яко безоглядна борба о бит (істнованє), провадженa нерівними силами, бо з гори рішаюча побіду для тих, що узброїлись в більший капітал. Капітал ґрунтовий подав ся притім під перевагою капіталу грошевого і то задля єго рухливости і гнучкости. Сталось то тим лекше, що до обороту капіталу ґрунтового застосовано законні правила, оперті на прикметах капіталу рухомого, не увзглядняючи відрубних знамен, які під взглядом ужитя і зросту вартости посїдає капітал ґрунтовий. Перевага капіталу рухомого над ґрунтовим показалась передовсїм в чим раз більшім задовженю посїлости земельної, в чим раз частїйших змінах власности і иньших подібних явищах. Наслїдки же таких умов продукциї відчув найтяжше наш неповоротний мужик. Дістав ся він під млиньске колесо, під вплив великого капіталу і великої сьвітової конкуренциї, а був за слабий, щоби до тих условій застосувати ся або мати на них який-такий вплив. Дрібному рільникови брак того всего, що дає можність вести господарку інтензивну після нинїшних вимог, а природний наслїдок того такий, що він хиба мусить гинути, — коли обставини нинїшні не змінять ся, або мусить утїкати в сьвіт за очи, щоби бодай спасти своє житє. І дїйсно найшлись деякі економісти, що вже засьпівали „вічная память“ для нашого мужика і для єго дрібної господарки, другі знов пророкують єму красшу будучність. Де правда? По серединї.

ІЗ-ЗА МОРЯ.

Поема

МАРИЇ КОНОПНИЦЬКОЇ.*)

— —

Лист пишу я до вас, мої сердечні,
З тремтячим серцем, з мокрими очима.
А поміж нами води безконечні,
Що дїлять нас, як міць непоборима,
Страшенні гори, пралїси незнані
Між мною тут і вами там, кохані.

Тому й блукають очи лиш горою,
Туди глядючи вечером і раном,
Де луки наші кошені з росою,
Де вітер ходить колосистим ланом,
Куди-б рад птахом линути в тїй хвили,
Куди-б рад з вітром, та не маю сили!

Й перед очима як жива спровола
Встає все криша білої хатини,
Висока й кривобокая стодола
Й до них душа моя в задумі лине.

Та вість про них до мене не доходить
Через такі сьвіти й широкі води!

Тож і від туги вже втїчи не можу,
А з жалю тутки мало що не гину...
І наче бачу нашу огорожу,
І журавель, що спер ся о цембрину,
І через гори чую, через море,
Як тамки мятка запах шле в простори.

Як образець хто з відпусту добуде,
І дивить ся і вішає на шиї,
Так я в ту хату, молячи ся, всюди
Дивлю ся наче в образець Мариї.
Як сьвятощі менї ті стїни милї
Й поріг і бузьки на гнїздї тім, білі.

Недуг на мене впав, що й ніг не рушу.
Вже доброї за гріш не маю сили;
Лягти мабуть небавом в землю мушу
Без чотирьох дощин і без могили.
Бо тисячі тут на недуг той гинуть,
Котрих не в гріб, а в рів один всїх кинуть.

Так з всїх достатків, всїх богацтв, що чаром
Своїм мене манили з того краю,
Для костий знищених горячки жаром
Піску трьох ліктїв сивого не маю,
Що має в нас жебрак... Нї наді мною
Береза в листє прибересь весною...

Оттим-то й день цїлий писав би з жалем
Про смерть ту чорну, що на мене краче,
Про серця мого жар для всїх вас, але
Жаль тої неньки лиш менї, що плаче
І сипле сльози на папір той білий,
Котрий їй море принесло в тїй хвили.

Волїв я згинути в твоїй утробі,
Чим мав діждатись тутки тої долї!
Бо й голодом томлю ся я в хоробі,
Як вовк їди собі шукаю в полї,
І розщибаю ся, як пташка в клїти,
В ночи зриваюсь, щоб як пес той вити.

Просив би в вас я, щоб менї за море
Переказали, як зима минулась,
Чи не дібралась часом до обори,
Чи ще мороз там, чи весна вернулась.
Та тілько — заки на таку чужину
Зайде ваш лист, то я сей сьвіт покину.

Тож вас пращаю й клоню ся вам, любі,
Вам, отче й мати, у самі колїна.
Коли-ж в ночи там вітер зойкне в грубі
І згаслі блиснуть іскрами полїна,
Або що рушить засувом тихенько,
То буду я в вас, дух мій буде, ненько.

І вас, сусїди щирі, я пращаю
Й тебе, худібко, й все, що є лиш в полї,
Всї межі, луки й вас, садочку, гаю,
Всї обороги й засїки в стодолї
Й тебе, косо, пращаю вже... як палець,
Я сирота без вас тут і скиталець.

Як голуб сивий я до вас летїв би,
Або як жайворон до сонця сходу,

Примітка: Сю чудову своєю простотою і щиростю поему подав найновійший нумер петербургського „Kraju“ з дня 28. лютого с. р., звідки і я перевів єї. Поетичний лист М. Конопницької майже не ріжнить ся змістом від тих листів наших галицьких еміґрантів, котрі останними часами доводило ся менї нераз вже читати. Може на порі нинї буде і ся поема. *В. Щ...*

II.

Треба признати, що мотиви, на котрих опирають засуд смерти для нашого мужика деякі економісти, справді важкі. Найголовнїйші ми вже пізнали: се обух капіталу і сьвітової конкуренциї торговельної. Однакож під тим обухом стогне нинї і велика посїлїсть земельна. Помимо того, що посїлїсть та старає ся вести господарку як найбільше інтензивну з застосованем нинїшних винайдень і улїпшень технїчних, помимо того, що стараєсь продуковати збіжа як найбільше, показуєсь таки, що на своє она не виходить. Причина тої непоплатности лежить не в чім иньшім, як лиш в тім, що ми продукуємо збіже за дорого. Статистика учить, що Нїмеччина не продукує тілько збіжа, кілько потрібно її до виживленя себе, між тим коли Галичина продукує більше збіжа, чим спожити може. Природним наслїдком такого стану річий єсть вивіз пшениці з Галичини на торги нїмецкі. В тім самім положеню, що Галичина, знаходять ся також краї росийскі, що граничать з нею від веходу, бо і они продукують далеко більше пшениці, чим потребують до свого виживленя. Збіже галицке мусить проте на торгах нїмецких конкуровати зі збіжем полудневоросийским. Річ ясна, що конкуренцию видержить те збіже, що продукуєсь таньше. Росия задля ріжних обставин може продукувати пшеницю о много дешевше чим Галичина, а статистика показує, що хотячи конкуровати з нею на торзї берлиньскім, мусїли-б ми 100 кл. нашої пшеницї продуковати по 4 зр. Хотячи-ж продуковати пшеницю так тано, треба обнижити платню робітника або старати ся, щоби при тій самій платни працював більше інтензивно. При нинїшних обставинах о зниженю платнї робітника і мови бути не може. Робітник бо мусить конечно бодай тілько заробити, щоби міг вижити з працї рук своїх. Нинїшні цїни робітничї дійшли власне до тої границї, при котрій знижка зовсїм не можлива. Нема отже иньшого виходу, як тілько старатись, щоби праця, котру оплачуємо нинїшними цїнами, була інтензивнїйша нїж доси, то значить, щоби рільник продукував на тім самім помірку більше збіжа, чим продукує тепер. Галичина продуковала в р. 1879—1888 на однім гектарі пересїчно 12·17 гектолїтрів пшеницї а один гектолїтер важив пересїчно 74·8 клґ., збірка отже на однім гектарі виносила: 12·17 рази 74·8 = 910 кільоґрамів. Розходить ся отже о те, щоби на гектарі землї продуковати більше як 910 кільоґрамів збіжа, бо в такім разї здавало-б ся, що потрафимо борше видержати конкуренцию з росийскою пшеницею. Статистика учить, що максимальна продукция пшеницї на однім гектарі землї виносить:

в полудневій Росиї	1100	кільоґрамів
у Франциї	1200	„
в Нїмеччинї	1270	„
в Анґлїї	2000	„

(Конець буде).

НОВИНКИ.

ЧЕРНІВЦЇ, дня 5. марта 1896.

Краєвий президент ґр. Ґоес виїхав на інспекцию старостств в Гурагумору і Сучаву.

Товариство учителїв і учительок в Чернївцях відбуло свої загальні збори в недїлю дня 1-го с. м. До видїлу вибрані: голова ректор протестантскої школи Дерер, заступник голови надучитель Кайндль, секретар учитель Рокицкий, касиєр учитель Міллер, бібліотекар учитель Маєр. На внесенє уч. Дубиньского заведо товариство переговори з иньшими учительскими товариствами що-до заснованя пристановиска для учителїв з нагоди ювилею 50-лїтного панованя нашого цїсаря. Обговорено також справу „Самопомочи". Відчит про управильнене нїмецкої правописи відложено задля браку часу до слїдуючих зборів.

Характеристичне. Між ріжними депутациями, які витали нових православних достойників церковних, була вчера у ґенерального вікария В. Репти депутация сьвященників з чисто руского кіцманьского деканата. Провідник єї, памятаючи певно часи тероризму, сказав свій привіт о. Рептї по волоски. Тимчасом о. Репта, знаючи, що має перед собою Русинів, відповів їм по руски, як належить ся, і депутацию всю задивував. Сам митрополит відповідав тій депутациї по волоски.

З Лужан прийшло вчера 4 с. м. яких 70 селян в депутациї до нового митрополита, щоби его попросити. Притім просили его, щоби перенесений о. Дан справдї перенїс ся уже на свою другу парохію, бо він, не маючи що робити, тілько бунтує жидів і неґідних людий против громади, хоче в користь тих жидів перевести вибори громадскі, висилає їх з клеветами на руских послів до п. президента і сам клевече на них по румуньских ґазетах. Одним словом о. Дан приняв ся бути рабом жидівским. Та велика депутация з Лужан була також в п. президента краю з тою самою просьбою.

В память Тараса Шевченка відбуде ся заходом руских народних товариств у Львові концерт дня 16-го с. м.

Довідуємо ся, що першу мабуть петицию до ради державної в справі заосмотреня вдів і сиріт по гр. кат. сьвященниках висилало духовеньство бродского деканата на руки „руского клюбу" ще дня 4-го лютого с. р. Петицию підписало двайцять сьвященників. В нїй просять, щоби вдови по сьвященниках прилучено до відповідної кляси ц. к. урядників з рівною духовеньству клясою і на тих самих услівях, лише з тим додатком, щоби вдови мали право до пенсиї і перед 10 лїтами служби їх мужів, бо сьвященики раз тілько перед ординациєю можуть женити ся.

Бідна та черновецка громада! Розписала конкурс на маґістратского директора, а тут нїхто не подає ся; отже пішла громада просити правительство, аби позичило тимчасово диткетора. — На водопроводи мав кождий мешканець міста платити 5 процентів від чиншу, а купцї лише 3 проценти від винайму склепу. На се відповіло правительство, що не вільно протеґувати купцїв, значить податок має бути рівномірний. Ґа, треба ратувати кишеню купцїв, бо мешканцї, хоч би й бідні, мають відки платити 5 процентів, але купцї нї, шкода їм видирати великий зиск: треба подати рекурс до мінїстерства! Отже так і рішено...

Товариство „Академична Громада" у Львові устроює дня 8-го с. м. в ратушевій сали інавґурацийний вечерок. Проґрама вечерка: 1) Привітне слово, 2) промова делеґатів, 3) хор „Львівского Бояна", 4) деклямация, 5) хор „Львівского Бояна", 6) барітонове сольо, 7) деклямация, 8) хор „Львівского Бояна". Вступ на салю за запросинами.

Буковиньскі середні школи. В трех бук. ґімназиях було в минувшім шкільнім роцї

Бо бачить ся менї, що в вас ожив би,
По хлїбі вашім вашу пивши воду:
В керничку вашу місяць мече плями,
А хлїб ваш в дїжи значений хрестами.

І видить ся, що лиш би взяв могучі
Чепіги в руки, батогом потрїскав,
На ниви глянув золотом блискучі,
То-б став веселий, силу-б всю відзискав.
Тут слабнуть кости й тїло недолуге
Від тих великих жарів сонця й туги.

Не та земля тут, що відчути може,
Як рідний лан наш, чоловіка долю;
Від хати хату дїлить бездороже
Й душа у шумі борів глухне з болю,
І небо тут перед землею скрили
Могучих скал непоборимі брили.

Тож всї надії, заходи даремні,
Що-б за житя дїстатись на родину.
Та скоро вмру, я через бори темні,
Я через море в рідний край полину,
У хату вашу, під вікондє чисте,
Так поможи менї днесь Боже-Христе!

А ви тепер у дзвони бити дайте,
Най бють, най грають день цїлий за мене.
Най буде слава Богови! Прощайте!
Останьте з Богом, найдорожша нене,
Останьте з Богом, ви татунцю милий...
Поклін низенький шлю вам від могили!

У Відни, дня 2. марта 1896.

В. Щурат.

МОЇ ПРОХОДИ.

Написав
ДЕНИС ЛУКИЯНОВИЧ.

III.

Муштра.

Доцик, доцик капає дрібненький....

Бо напрасний дощ з рівним стукотом крапель по дахах, з плюском і шумними струями по хідниках, — той дощ уже перейшов. Мене напала невиразна туга, котру я, шуткуючи, прозиваю „манколїєю"; забагло ся менї доконче бічи геть у простір, на сьвіжий воздух, щоб лиш не сидїти між чотирма стїнами хатини, котру я впрочім дуже люблю. Тож вибрав ся я на прохід, лишаючи що лиш отворену книжку і то навіть дуже інтересну.

Дрібний доцик не надставав, але се нїчо; пальто і капелюх у мене такі, що не варто шанувати, я-ж самий чув навіть роскіш якусь, підставляючи лице під дрібний „капусняк", що сїк і сїк без перестанку. Я втирав ся в платок, але за те любував ся холодом і тим, як легенько-любо кололи мене шпильочки води в обличє.

І так ішов би я був дальше без цїли, втїшав би ся самим ходом, як би думав тілько про себе, та втім спинила мене улична голота, до котрої і я сам пристав. Стрічний-поперечний ідучи туда, задержував ся приглянутись комедиям, які показував дотепний циган з малпою. По жовнярски вбрана, бо навіть у червонім кашкетї, відбувала она муштру. Цїкаво зглядали ся прохожі, а збиточники зараз дрочити ся, зараз дратувати нїмину та викривлятись.

Та малпа вважала на команду. В малу стрільбу насипала пороху, заткала клочем, наложила капслю і перекидала малу стрільбу через зігорблене плече, то спускала єї кольбою в діл до землї. Циган радів, а ми всї дивували ся. „Hoch an!" — попису вав ся перед нами циган, та на тім і урвав. Малпа стрілила без команди. Він сїпнув ланцушок, на котрім була впнята і бив єї і бив.

Над всяку міру обурений пішов я геть. Хотїв навіть накинутись на цигана, але побачивши, що вся голота супокійна, як одностайно сїре болото на нештурованій улици Романовского, сплюнув я та поплїв ся повільною, тяжкою ходою.

Де я? В „липах".

І ту муштра, тілько муштра правдивих жовнярів. На розлогих оболонях, що лягли на схід і південь та сягають аж під високий мур кримїналу і гублять ся в просторій, як море, дуброві, вганяли збіджені рекрути. Офіцири походжали набундючені під гилем розлогих лип, а капралї вправляли заболочених жовнярів та дратували їх.

„Auf! nieder! auf! nieder!" — заглушувала мене команда; ту знов ходили вояки в рядї і ви-

на початку 1858, а при кінци 1756 учеників. З того були 985 Німців, (межи ними 722 жидів), 447 Волохів, *158* Русинів, 148 Поляків і 11 других народностий. По віроісповіданю 315 римо-кат.; 77 греко-кат.; 20 вірм.-кат.; 15 вірм.-правосл.; 539 православних (в тім числі *82* Русинів); 58 протест. і 732 жидів. До Волохів признало ся 10 жидів. В реальній школї в Чернівцях було з початком шкільного року 543, а при кінци 471 учеників. З того Німців 329 (між ними 237 жидів); 31 Волохів; *32* Русинів і 7 других народностий. По віроісповіданю: 135 римо-кат., 15 греко-кат.; 2 вірм.-кат.; 60 православних; 23 протест. і 236 жидів.

Львівский польский театр перейшов вже на підставі контракту в руки д-ра Бандровский, котрий перебирає театр в свій заряд з днем 1-го квітня. Що-до персоналу, то старає ся др. Бандровский придбати як найлїпші сили, між ними також Русина п. Мишуґу. Також що-до уряджена театру мають наступити зміни до лїпшого.

З Станїславова пишуть нам: На передодні 35-тих роковин смерти Т. Шевченка, в недїлю 8. н. ст. марта с. р. поминати буде Станїславівска „Руска Бесїда" в своїх комнатах (при ул. Собіского) память поета урочистими вечерницями. В проґраму входять: вступна промова, відчит, хори, сольовий сьпів, продукциї на фортепяні і декламация. Початок точно о годині пів до 8-ої вечером. Вступ для членів „Рускої Бесїди", їх родин і впроваджених ними гостий — в і л ь н и й (безплатний). — По скінчених вечерницях відбуде ся відтак в тих самих комнатах спільна вечера, на покрите видатків котрої бажаючі взяти участь платять по 1 злр. 20 кр. від особи.

„Фальшиві" корони появили ся сими днями в Чернївцях. Чи они справдї фальшиві, сего не можна було доси сконстатувати, але они мають особливий блеск перловий, і тому уважають їх фальшивими. Недавно тому арештовано молодого чоловіка; богатого панича, але опісля его випущено на волю. Передвчера знов арештовано челядника з Сторожинця за такі „фальшиві" корони. Тут не можемо не сказати нашої уваги: передовсїм доси не знати, чи ті корони справдї фальшиві, а коли навіть так, то годї кождого невинного чоловіка, котрий ті корони дістав і дає в добрій вірі дальше, зараз арештувати. Тут таки придала-б ся більша осторожність зі сторони властий.

Срібні монети по 10 кр. і 5 кр. будуть свою вартість мати лише до кінця сего року. Кождий чоловік може ними платити і їх діставати до кінця 1896 р. Почавши від нового року 1897 до кінця 1898 р. будуть лише державні каси принимати ті монети. А від нового року 1899 тратять срібні монети по 10 і 5 кр. свою вартість цїлком. Нехай же наші богачі зі своїх чвертівок висиплять шістаки і виміняють чимскорше.

Дрібні вісти з Станїславова. Помер тут посадник міста, адв. др. Валерий Шидловский. В похоронах его, що відбулись на кошт міста, взяло участь і наше духовеньство. Хто буде вибраний на его місце — годї тепер ще сказати. Одні говорять, що буде ним дотеперішний заступник, жид, др. Німгін, бувший кандидат адвокатури; иньші підносять, що жиди постарають ся поставити на чолї християнина, однак не визначних спосібностий, так щоби фактичним посадником був его заступник; третї-ж голосять, що посадника зовсїм вибирати не будуть, а тілько дотеперішний заступник голови міста буде вести справи аж до хвилї законом предвидженого вибору. Померший був також синдиком Станїславівскої каси щадничої, котра належить до найбогатших в краю. Отже ходить чутка, що між адвокатами є чимало таких, котрі робити будуть заходи о се інтрактне місце: тут також буде важитись справа межи християнами а жидами. — З днем 4-го с. м. розпочалась тут ординация. — В Станїславові маємо три рускі визначнїйші ремісничо-промислові фірми: бронзівнича Петра Дуткевича, переплетнича Антона Василька і кравецка Петра Геркоперця. Треба признати, що вироби всїх трох фірм визначають ся солїдностию, смаком і гарним викінченем. Особливо-ж вироби Петра Дуткевича тїшать ся великим признанем у нашого духовеньства, котре чим раз більше поручає сїй фірмі виконуване пауків, хрестів, патериць і иньших знарядів церковних. — З фірм торговельних маємо тут звістну торговлю „знарядів церковних, ікон, книг і риз" Теодора Стахевича і філїю „Народної Торговлї". Була тут ще більша торговля товарів корінних, овочів полудневих, ласощів і вин, получена з реставрацією, — пп. Куриловича і Сурмачевского, обидвох Русинів, але в минувшім тижни перейшла она в чужі руки, а давні властителї виїхали до Львова, де задумують провадити подібний інтерес на більшу скалю.

Презенту на опорожнену гр. кат. парохію в Лопушници одержав о. Осип Дубів з Бистриці.

Поплатне жебрацтво. Сими днями похоронено у Варшаві на кладовищи сьв. Вінкентія жебрачку Каролину Собчиньску. Було то очевидячки користне занятє, коли спадкоємці, два сестрінцї жебрачки, найшли документ, посьвідчаючий, що небіжка есть властителькою суми 5600 рублів, загіпотекованих на одній каменици на Празї.

Усьміх брилянтовий. Женщина з усьміхом брилянтовим — се найновійший винахід американьскої моди. Одна молода акторка впала на оригінальну гадку: прикрасити собі зубки брилянтами, і зараз се вчинила. Пійшла до дентисти і той в передних зубах красавиці поробив маленькі отвірці і повставляв там дорогоцїнні брилянти. Від того часу гарна акторка сьміє ся усьміхом... брилянтовим. Та не лиш она одна; за нею пішли дочки великих дуків американьских. Забавка на кождий спосіб за дорога й мабуть не так скоро увійде в моду у нас, в Европі. Притім і небезпечна, бо як би таких богачок прийшло ся фантувати, то треба би їм зуби рвати.

Божевільний монах. Карна розправа против бувшого настоятеля гр. пр. монастиря в Драгомірні, Теофілякта Михлюка, за недостаточну опіку над божевільним монахом Вартоломеєм Стояном відбуде ся перед окружним судом в Сучаві дня 18-го с. м. О. Михлюка боронить адвокат др. Діше.

Еміґрацийне безголове. В тернопільскім старостві зголошують ся що дня десятки селян о пашпорти до виїзду до Америки. Староство мусить часто відказувати жаданям охочих до еміґрациї, бо они не всї мають потрібні фонди. Сими днями лучило ся таке, що один селянин висьміяв за відмову видачи пашпорту комісаря, за що его арештовано. Але нараз явило ся кількадесять селян і жадали випущеня арештованого, що і стало ся. Характеристично, що зголошують ся о видачу пашпортів селяни, котрі мають маєтку 1000 до 2000 зр., отже не суть бідаками. Їх не пре нужда до еміґрациї, але надія, заробити за океаном богато гроший, а до того вимальовують їм аґенти ту Бразилїю мов справдїшний рай, а они всему вірять...

Незвичайна операция. Перед кількома днями донесли ми, що в Празї довершив проф. Майдль операциї, котрій піддав ся студент з Берна Шварта. По отвореню черева добуто з середини тїло дитини. Тепер доносять з Праги, що Шварта помер. Секцию его тїла переведе проф. Глава, котрий заявив, що такі случаї не рідкі, бо на пр. від 1870 року знає медицина вже 25 случаїв, в котрих роблено подібні операциї на мужчинах.

Померли у Львові заступник директора галицкого акцийного товариства гіпотечного адвокат др. Едвін Гершман в 49-ім роцї житя; — о. Теодор Ганасевич, гр.-кат. парох в Млинах, яворівского деканату, в 53-ім роцї житя, а 29-ім сьвященьства; — в Райтаровичах під Самбором Іван Кубаєвич, властитель реальности.

Телеґрами „Буковини".

—о—

З дня 5-го марта 1896 року.

Відень. Вчера пополудни відбули ся похорони архикнязя Альбрехта Сальватора після приписаного церемоніялу. На похоронах явили ся в заступництві цїсаря архикнязь Отто, всї у Відни перебуваючі члени цїсарского дому, двірскі достойники, міністри, диплёмати, ґенерали і численна публика.

Відень. В буджетовій комісиї вели ся наради над етатом міністерства зелїзниць, при чім обговорено заснованє того-ж міністерства. Переважна часть бесїдників піднесла, що заснованє нового ресорту в міністерстві належить до прав парляменту. Міністри фінансів, торговлї і зелїзниць заявили, що они мусять придержувати ся правних поглядів, які висказав президент міністрів в палатї послів, що іменно подїл границь ресортів належить після істнуючих законів виконуючій власти. Вкінци рішено, запросити президента міністрів на слїдуюче засїданє; на тім перервано засїданє.

Відень. Комісия для виборчої реформи вела дальшу нараду над проектом виборчої реформи. При 2 арт. просив президент міністрів приняти проект правительственний, навів причини, чому правительство полишає спосіб вибору краєвим соймам; висказав ся против внесеня пос. кн. Фридриха Шварценберґа, аби постановленє способу вибору полишити ц і л к о в и т о рішеням краєвих соймів. Також висказав ся ґр. Баденї против внесеня пос. Кравса що-до більше-разового голосованя інтелїґентних виборців, бо се не відповідає духови цїлого проекту. Правительство не має нїчого против того, щоби для усуненя виборчих неправильностий рішено закон, котрим заложено би виборчий суд. По промовах кількох бесїдників перервано засїданє.

Відень. Депутация для спільних оплат Австро-Угорщини вибрала головою ґр. Фридриха Шенборна, а заступником Беера.

Будапешт. Угорский сойм приняв в ґенеральній і специяльній розправі проект ненарушимости послів. Міністер фінансів протестував против того, мов би приняте сего закону було признанем вотума довіря.

Рим. Міністерство Кріспіого подало ся в димісию.

тягали ноги, як гусаки. Еньц! еньц! еньц! — рубав капраль. — Ліва-права! — кричав фрайтер — ліва-права! слома-сяно!...

А кілька кільометрів дальше бубни бубнять, труби трублять, сурми сурмять, сурмять безперестанку.

Та случай завзяв ся на мої нерви. Якийсь капраль покликав перед себе рекрута, затиснув пястук і став его бити. Я не дивив ся, так що-ж? аж на дорогу чув я, якого стусана дістав нещасливий кольбою в бік.

Я аж забув ся! Оглядаюсь за офіцирами, а ті десь далеко на цїлий кільометер відійшли, площу муштри засланяють липи, — нема кому уняти ся за рекрутами...

Вилїчений з своєї „манколїї" кинув ся я тїкати відсїль. Я не оглядав ся, тілько команду муштруючих чув, як бите свого живчика. — Вже геть відійшов я, геть, а все здоганяв мене стереотипний, острий наказ: еньц! еньц! еньц!...

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 2-го марта 1896.

	Львів.		*Чернівцї.*	
Пшениця	від 7.30	до 7.80	від 7.60	до 7.70
Жито	„ 6.25	„ 6.50	„ 6.20	„ 6.25
Ячмінь бров.	„ 5.—	„ 6.—	„ 4.80	„ 4.90
Ячмінь простий	„ 4.50	„ 5.—	„ 5.50	„ 5.75
Овес	„ 5.30	„ 5.90	„ 5.10	„ 5.25
Ріпак	„ 8.20	„ 8.75	„ 9.25	„ 9.50
Горох	„ 6.—	„ 8.—	„ 5.—	„ 6.—
Вика	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Льнянка	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Біб	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Бобик	„ 4.25	„ 4.75	„ 0.—	„ 0.—
Гречка	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Конюшина черв.	„ 25.—	„ 32.—	„ 29.—	„ 33.—
Конюшина біла	„ 45.—	„ 65.—	„ 0.—	„ 0.—
Конюш. шведск.	„ 30.—	„ 40.—	„ 0.—	„ 0.—
Кукуруза нова	„ 5.—	„ 5.50	„ 4.55	„ 4.65

Хміль 00.— 00.— злр. за кільо у Львові оковита за 10.000 лїтрів 12.50—12.75

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1895 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	12^{24}	.	.	$6^{\underline{39}}$	$10^{\underline{34}}$	6^{30}		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	2^{49}	.	.	$9^{\underline{20}}$	$9^{\underline{31}}$	5^{00}		
З Новоселицї, Садаґури	.	.	.	.	.	.	$11^{\underline{45}}$	$9^{\underline{35}}$
до Львова								
З Відня, Кракова	1^{22}	$5^{\underline{10}}$	$8^{\underline{40}}$	$7^{\underline{00}}$	$9^{\underline{06}}$	9^{00}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїславова	$9^{\underline{50}}$	.	.	1^{32}	7^{37}	$6^{\underline{17}}$		
З Підволочиск	2^{25}	$10^{\underline{00}}$	.	8^{25}	5^{00}	.		
З „ на Підзамче	2^{13}	$9^{\underline{44}}$	.	8^{12}	4^{33}	.		
Зі Стрия	.	.	.	$12^{\underline{05}}$	8^{10}	1^{42}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	4^{40}	.		
Зі Сколього і Стрия	.	.	.	$9^{\underline{16}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг)	.	.	.	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{04}	.	.	9^{48}	$9^{\underline{47}}$	$5^{\underline{13}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{44}	.	.	$6^{\underline{54}}$	$10^{\underline{44}}$	6^{30}		
До Садаґури, Новоселицї	.	.	.	.	.	.	8^{30}	6^{25}
зі Львова								
До Кракова і Відня	8^{40}	2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{55}}$	10^{25}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	1^{56}	$5^{\underline{46}}$	.	9^{50}	$10^{\underline{20}}$		
„ „ з Підзамча	.	2^{10}	6^{00}	.	10^{14}	$10^{\underline{44}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{15}	.	.	$10^{\underline{30}}$	2^{40}	10^{35}		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{25}}$	9^{33}	$7^{\underline{38}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{10}}$	.		
„ Сколього і Стрия	.	.	.	.	.	3^{00}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг)	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.